

серед населення; героїзм та патріотизм – багато неологізмів відображають зростання національної свідомості та шанування військових героїв.

Неологізми, що виникли під час російсько-української війни, відображають нові реалії, з якими зіштовхнулося українське суспільство. Вони є не лише відображенням технологічного розвитку та військових подій, але й частиною культурної та інформаційної боротьби. Слова "джавелін", "байрактар" або "паляниця" стали символами.

ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМІВ-МЕТАФОР У ЛЕКСИЦІ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА

Сіренко Д. С.

Науковий керівник: Берестова А. А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

sirenkodarya007@gmail.com

Вступ. Мова медичних працівників, зокрема фізичних терапевтів, має свою особливість, що полягає у використанні спеціалізованої термінології, яка описує фізіологічні процеси, анатомічні структури, методи лікування та відновлення пацієнтів. Одним із важливих аспектів професійної мови є використання метафор, які допомагають спростити та пояснити складні медичні концепції, роблячи їх більш доступними для розуміння пацієнтами. Метафори в медичній лексиці створюють образи, що дозволяють краще усвідомити механізми травм, відновлення та реабілітації. Вони є потужним інструментом комунікації між лікарем і пацієнтом, оскільки перетворюють абстрактні або складні поняття на більш наочні й зрозумілі образи.

Мета дослідження. Дослідити роль професіоналізмів-метафор у мові фізичних терапевтів. Ми прагнемо з'ясувати, як ці метафори використовуються для пояснення фізіологічних процесів і методів лікування, а також який вплив вони мають на розуміння пацієнтами медичних понять.

Матеріали та методи. Матеріалами дослідження стали термінологічні словники з фізичної терапії, наукові публікації, що стосуються медичної лексики та застосування метафор у мові медичних працівників. Вивчення включало аналіз прикладів метафор, що використовуються для пояснення різних аспектів фізичної терапії: від процесів відновлення до методів реабілітації та лікування травм.

Результати дослідження. Згідно з термінологічними словниками, у фізичній терапії активно використовуються метафори для опису фізіологічних процесів, стану організму, анатомічних структур та механізмів лікування.

Сонячне сплетіння – велике нерве сплетіння в черевній порожнині, що отримало назву через схожість із сонячними променями. Важливий центр автономної нервової системи, відповідальний за контроль внутрішніх органів.

Язичок піднебіння – відросток м'якого піднебіння, який при ковтанні й мовленні бере участь у закриванні носоглотки. Схожий на маленький язичок, що «звисає» у горлі.

Крила носа – бічні рухомі частини носа, що змінюють свою форму при диханні. Мають схожість із крилами через свою вигнуту форму та рухливість.

Мозкові хвилі – електрична активність мозку, яка коливається подібно до хвиль у воді, змінюючись залежно від рівня збудження чи спокою.

Серцевий ритм – упорядковані скорочення серця, що подібні до ритму в музиці. Використовується для опису нормальної чи патологічної роботи серця.

Змазати суглоби – покращити їхню рухливість шляхом спеціальних вправ або фізіотерапевтичних процедур, що сприяють виробленню суглобової рідини (аналогія з механізмом, який потребує мастила).

Гарячі точки – місця найбільшої напруги або болю в м'язах, які особливо чутливі при натисканні.

Заморожене плече – стан, при якому рухливість плечового суглоба значно обмежена, а саме плече стає «замороженим» через біль і контрактуру м'язів.

Дерев'яна спина – стан ригідності (задубіння) м'язів спини, що обмежує рухливість і супроводжується болем.

Залізні м'язи – метафора, яка описує сильні, витривалі та добре натреновані м'язи.

Перезапустити руховий стереотип – навчити тіло рухатися по-новому після травми або звички до неправильного рухового патерну. Порівнюється з оновленням програмного забезпечення.

Зловити баланс – знайти оптимальне положення тіла для стабільності та рівноваги, аналогічно до пошуку рівноваги в житті чи на хиткій поверхні.

Висновки. Використання професіоналізмів-метафор у лексиці фізичних терапевтів відіграє важливу роль у спрощенні та поясненні складних медичних процесів. Метафори дають змогу пацієнтам краще уявити те, що відбувається з їхнім тілом, і зрозуміти механізм відновлення чи лікування. Це дозволяє значно полегшити комунікацію, створюючи зручні образи для сприйняття складних медичних концепцій. Метафори, як правило, знижують рівень стресу і тривоги пацієнтів, допомагають їм краще орієнтуватися в процесі реабілітації та відновленні. У свою чергу, це підвищує ефективність лікування і спрощує

взаємодію між фізичним терапевтом і пацієнтом. Таким чином, метафори в медичній лексиці не лише полегшують спілкування, а й допомагають пацієнтам краще розуміти свою ситуацію, що сприяє більш успішному процесу лікування та відновлення.

СИНОНІМІЧНІ РЯДИ ТА ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ПОНЯТТЯ «ПЕРЕМОГА» В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ ХХ СТОЛІТТЯ

Стовбур В. О.

Науковий керівник: Олійник А. А.

Відокремлений структурний підрозділ «Запорізький гуманітарний фаховий
коледж Національного університету «Запорізька політехніка», Україна

st.veronica02@gmail.com

Вступ. Поняття «перемога» є одним з ключових у людській культурі та історії. Воно охоплює широкий спектр значень, від воєнних перемог до особистих досягнень у спорті, науці, мистецтві та інших сферах життя. Синонімічні ряди, що використовуються для позначення перемоги, відображають не лише різноманітність її проявів, але й емоційне забарвлення, стилістичні особливості та історичний контекст. Дослідження синонімічних рядів до поняття «перемога» в українській літературі ХХ століття є актуальним з кількох причин: По-перше, воно дозволяє глибше зрозуміти семантичну структуру української мови, її багатство та здатність відображати складні соціальні та історичні процеси. По-друге, дослідження синонімів перемоги в літературних текстах допомагає виявити еволюцію світогляду українців протягом ХХ століття, їхні цінності та ідеали. По-третє, отриманні результати дослідження сприятимуть розвитку наукової думки у галузі лексикології, історії української мови та культурології.

Мета дослідження. Метою цього дослідження є всебічний аналіз синонімічних рядів, які використовуються для позначення поняття «перемога» в українській літературі ХХ століття. У процесі роботи ми прагнемо розглянути різноманітні слова та вирази, що вживаються для опису поняття «перемога», і виявити їхні спільні та відмінні риси. Важливо визначити, які з синонімів є найбільш вживаними у різних жанрах і стилях літератури, а також проаналізувати їх частотність вживання. Дослідження має на меті з'ясувати, яким чином синоніми можуть відрізнятися за своїм значенням та відтінками, а також як ці відмінності залежать від контексту, в якому вони вживаються. Крім того, ми хочемо вивчити, як змінювалося лексичне значення слова «перемога» та його синонімів протягом